

El suflé de la consulta

TONI STRUBELL

EL PUNT, 26 d'octubre de 2008

Fa uns mesos, la jornada del 25 d'octubre d'enguany havia de ser una cosa fora mesura. Culinàriament, havia semblat un pastís tan gran que no era segur que pogués entrar al forn de la història. A més de commemorar, històricament, el tràgic dia en què un govern espanyol va suspendre per primer cop els furs, també marcava els vint-i-nou anys de vigència de l'incomplert Estatut de Gernika. Qui segurament tenia més alt el llistó per la celebració d'aquest gran dia era el lehendakari Ibarretxe i el seu govern. Diversos dels seus membres havien anunciat, mesos enrere, que la consulta inicialment establerta per a aquest dia es portaria a terme «passés el que passés». Es va parlar poc menys que d'insubmissió al Tribunal Constitucional, que l'havia prohibida. Però lluny de produir-se cap terrabastall en aquesta línia, el dia s'ha desenvolupat amb la cintura d'inconcreció que permeten els actes simbòlics, això sí, amb grups prou nombrosos de gent ben intencionada formant amb cartolines de coloraines una sèrie de paraules encaminades a mostrar un compromís amb el país, la pau i la decisió –això sí, *sine die*– de la nació basca. Tot molt tranquil, doncs, per no dir una mica trist.

I és que quan veiem amb certa perspectiva i allunyament el moment de la reivindicació basca, la sensació de travessia del desert que sembla que l'assetja per totes bandes. És la confessió que feia dimecres passat, al Fòrum d'Humanitats de Deusto, el dirigent del PNB Joseba Egibar, que no pas pocs recordaven tant a la defensiva. El que ve a proclamar el polític guipuscoà –poques vegades tan visiblement en sintonia amb tot el seu partit, fins i tot els famosos *michelins*– és allò que els anglesos

anomenen el «retorn a la casella 1». Egibar fa un replantejament que comporta inexorablement admetre que passarà molt de temps abans no es veuran resultats per al camp nacionalista. Sentir advocar Egibar en contra de l'estratègia de l'acumulació de forces nacionalistes que caracteritzà Lizarra-Garazi, i a favor de la necessitat d'aconseguir «avenços» per a l'autogovern basc en temps de governs espanyols «dèbils», certament no convida a l'optimisme als que veuen en Egibar el campió de la transversalitat nacionalista i peó de l'arzallusisme més consegüent. El pessimisme i la tristesa d'Egibar arriba fins al punt d'admetre obertament que «l'Estat ha agafat el punt del nacionalisme basc», el qual no sembla que actualment tingui respostes, a mitjà termini, per a una ràpida contraofensiva. Potser el president del PNB a Guipúscoa deu pensar que haver tornat a col·locar Ibarretxe com a candidat a la Lehendakaritza, per fer front a Patxi López, no és poc assoliment en temps de doble crisi. A la seva intervenció, ja traspuava la desgana per la jornada simbòlica d'ahir que, segons els sectors més nacionalistes, tenia poca consistència. I és que en pocs mesos s'ha passat d'un plat fort amb consulta a un suflé de pocs ingredients que, a més, no ha acabat de sortir del forn amb la robustesa que hauria calgut. I és que acostumats a un lehendakari d'acció valenta i decidida, no ens acabem d'acostumar a un lehendakari forçat a dependre de firmes per internet i cartolines. Tot plegat, és una síndrome que fa que molts pensin si darrere de tota aquesta campanya de la consulta, no hi ha més pa que formatge.